

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
E L N Ö K E

VI/34-9/2024

ELŐTERJESZTÉS

a Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének
2024. szeptember 26-ai ülésére

Tárgy:

A felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Szolgáltatási Út Térkép és a felülvizsgált Vármegyei Esélyteremtő Paktum elfogadása

Előterjesztő: Borsó Tibor, a közgyűlés alelnöke
Előadó: Hummel Rudolf főosztályvezető

A felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Szolgáltatási Út Térkép és a felülvizsgált Vármegyei Esélyteremtő Paktum elfogadása

Tisztelt Közgyűlés!

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata a TOP_PLUSZ-3.1.3-23-KO2-2024-00002 azonosítószámú a „Komárom-Esztergom Vármegyei SZÚT és MEP (VEP) megújítása” című projekt keretében egy nagyszabású tervezési projektet valósít meg. A projekt célja a korábbi vármegyei Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) felülvizsgálata és a vármegye hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatásában közreműködő és elkötelezett szervezeteket tömörítő Felzárkózási Fórum újjászervezése és további működtetése. A vármegyei önkormányzat saját teljesítésben készítette el a felülvizsgálatokat, lekövetve az elmúlt években bekövetkezett gazdaság-társadalmi változásokat. A felülvizsgálatnak köszönhetően a 2024. október 1-jén nyíló TOP_PLUSZ-3.1.3-23 „Helyi Humán Fejlesztések” pályázati felhívás 2. benyújtási szakaszában így a pályázó önkormányzatok és konzorciumi partnereik a korábbinál egy jóval szélesebb tevékenységi körre nyújthatják majd be pályázataikat. A pályázati felhívás szerint ugyanis elvárás, hogy csak olyan ESZA tevékenységekre nyújtható be támogatási kérelem, amelyek a vármegyei SZÚT-hoz és VEP-hez illeszkednek. A „Helyi Humán fejlesztések” pályázatban a hátrányos helyzetű célcsoportokat (romák és mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők) segítő, támogató tevékenységek valósíthatók meg. Így többek között szemléletformáló, kompetenciaerősítő rendezvények, képzések és programok szervezhetőek meg.

Jelen előterjesztés tárgya a felülvizsgált SZÚT és VEP elfogadása. A Vármegyei Önkormányzati Hivatal a TOP_Plus Program Irányító Hatósága által rendelkezésre bocsátott módszertani útmutatóban foglaltak szerint lefolytatta a SZÚT és a VEP felülvizsgálatát. Az eredeti Szolgáltatási Út Térkép 2019-ben készült el (elfogadva az 1/2019. (VIII.26.) számú MFF határozattal). Az eredeti VEP (akkor még Megyei Esélyteremtő Paktum) 2020-ben készült el (elfogadva az 5/2020. (X.27.) számú MFF határozattal).

A felülvizsgálat során a vármegye településeinek Helyi Esélyegyenlőségi Programjaiban és Terveiben szereplő adatok, a települési önkormányzatoktól közvetlen adatbekérésre adott válaszok, a módszertani útmutatóban megadott adatforrásokon elérhető információk kerültek feltüntetésre a jelen előterjesztéshez mellékelte felülvizsgált SZÚT-ban és VEP-ben. Az Önkormányzatokhoz eljuttatott kérdőívet mind a 76 település kitöltötte és visszaküldte, melyet ezúton is köszönünk. Ez így 100 %-os válaszadási arány, ami nagyban erősíti a stratégiai dokumentumban feltárt szükségletek és szolgáltatási hiányosságok megalapozottságát. A módszertani útmutatóban jelzettek alapján sor került a szolgáltatásokra vonatkozó lakossági kérdőíves felmérés lefolytatására is. Az útmutatóban a vármegye 18 évnél idősebb lakosságának legalább 3%-át elérő adatgyűjtést ajánlott az Irányító Hatóság. A KSH népszámlálási adatai alapján vármegyénk 18 év feletti lakosainak száma 247.738 fő, mely alapján legalább 7432 kitöltött kérdőív begyűjtése volt irányadó. A kérdőív kitöltésére létrehozott online felületen 3225 kitöltött adatlap érkezett be, míg a papír alapon kitölthető kérdőívet 4524 vármegyei lakos töltötte ki. Összesen 7749 db kérdőív érkezett be, melyből 3 db érvénytelen, a hibás adatfeltüntetés miatt. Értékelhető válasz összesen 7746 db, mely a 18 év feletti lakosság 3,13%-a. A kérdőívek kitöltésében való közreműködést köszönjük minden Önkormányzatnak, a Felzárkózási Fórum tagjainak, partnereinknek és a felmérésben résztvevő magas számú magánszemélynek egyaránt. A lakossági kérdőíves felmérésben való magas részvétel is bizonyítja, hogy a SZÚT készítése széleskörű társadalmi részvétellel, partnerségi tervezésben zajlott. A transzparenciát tovább erősítette, hogy a projekt keretében egy közösségi oldalt is működtetünk (<https://www.facebook.com/eselyteremtopaktum>), ahol első kézből adunk és adunk információt a legfőbb mérföldkövekről és biztosítjuk a vélemények és javaslatok megfogalmazását is. A Facebook oldalunk több mint ezer követővel rendelkezik.

A SZÚT adat- és információtartalmának alapját a települési szinten elkészített Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) jelentették, de a HEP-ek tartalmánál szélesebb körű információgyűjtés volt szükséges ahhoz, hogy a felülvizsgált vármegyei dokumentumok hozzájárulhassanak a majdan megvalósítani tervezett fejlesztések, tevékenységek megalapozottságához. A vármegyei SZÚT felülvizsgálata során alkalmazott települési szintű feltárások és járási szintű összegzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a vármegye alatti területi szinten jelentkező eltérések, sajátosságok is kirajzolódjanak. Ahhoz, hogy a vármegyei SZÚT minél komplexebb módon készüljön el, az ún. kemény (statisztikai) adatokon kívül egyes területek vizsgálatakor „szoft” elemeket is beemeltünk, melyeket a szakterületeken releváns ismeretekkel bíró

szakemberekkel lefolytatott interjúk révén, illetve vármegye 18 évnél idősebb lakosságának 3%-át lefedő, lakossági elégedettség vizsgálat elvégzésével és az eredmények értelmezésével biztosítottunk.

A SZÚT az alábbi 5 nagy témakör vizsgálatával készült:

- egészségügyi alap- és szakellátások keretében nyújtott szolgáltatások
- szociális alap- és szakellátás, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások
- oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre
- lakhatás, közszolgáltatások és infrastruktúra
- közösségi programok.

A felülvizsgálat során a vármegyei SZÚT-ban először egy általános helyzetképet adtunk a vármegyéről az útmutatóban megadott szempontok alapján, majd az öt nagy témakört érintő adatgyűjtés eredményeit ismertettük, vármegyei összegzéssel, járási bontásban. Az összegzett adatok alapját képező települési szintű adatsorok, táblázatok a SZÚT mellékletei között kerültek feltüntetésre, melyek elérhetők itt: <https://kevo.palyazatok.hu/palyazatok/top-plusz-313-2/>.

A Szolgáltatási Út Térkép (SzÚT) felülvizsgálatának célja az volt, hogy feltárja a területeken jelen lévő hiányosságokat, és ezen hiányosságok megszüntetésére a Vármegyei Esélyteremtési Paktumban (VEP) együttműködési javaslatokat fogalmazzon meg. A SZÚT kiemelt fókuszterületei az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényben nevesített célcsoportok (a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja) voltak.

A VEP - igazodva a SZÚT tartalmához, felépítéséhez - az alábbi 5 szolgáltatási területen jelentkező hiányosságok megszüntetésére szóló javaslatokat fogalmazott meg:

- egészségügyi alap- és szakellátások keretében nyújtott szolgáltatások
- szociális alap- és szakellátás, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások
- oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre
- lakhatás, közszolgáltatások és infrastruktúra
- közösségi programok.

A felülvizsgálat során a vármegyei VEP-ben először területenként beemelésre került a SZÚT releváns fejezetéből a feltárt hiányosság általánosságban a lakosságra, majd pedig kiemelten a hátrányos helyzetű célcsoportokra vonatkoztatva. A módszertani ajánlás alapján a feltárt hiányosságok megszüntetéséhez hozzájárulni tudó intézkedések megfogalmazását táblázatos formában készítettük el. Az intézkedések is elsőként általánosságban, majd pedig a célcsoportokra fókuszálva kerültek leírásra. A módszertani útmutató felépítése nem adott lehetőséget komplex beavatkozások megfogalmazására, melyre a szegregátumok felszámolásához szakmai szempontok mentén szükség lenne. Tekintettel ezek jelentőségére, a dokumentum összegzését megelőzően önálló fejezetben tettünk erre vonatkozóan hivatkozást, illetve fogalmaztunk meg intézkedési javaslatot. A Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgált változatának elkészítésekor elsődleges célként annak biztosítása szerepelt, hogy a feltárt hiányosságok megszüntetését célzó kezdeményezések minél szélesebb körű összefogásban, különböző, a probléma kezelését leghatékonyabban biztosítani tudó szinten (helyi, területi, járási, vármegyei) jöhessenek létre, és a tervezett beavatkozások, tevékenységek illeszkedhessenek a SZÚT-ban, illetve a VEP-ben megfogalmazott célokhoz, intézkedésekhez. Ennek érdekében nem kerültek meghatározásra egzakt intézkedések, határidők, megvalósítók. Mivel a fő cél az, hogy a felzárkózást segítő kezdeményezések létrejöhessenek, megvalósulhassanak, igény szerint hazai, vagy európai uniós forrásból támogatást kaphassanak.

A fentebb már említett TOP_PLUSZ projekt keretében 2024. május 14-én újjászerveztük a Felzárkózási Fórumot és megalapítottuk a Fórum tematikus Munkacsoportját is, a felzárkóztatás terén működő releváns szervezetek aktív részvételével. A Fórum Munkacsoportja – követve a SZÚT felülvizsgálatához kapcsolódó pályázati útmutatóban foglaltakat is- megalakulása óta 4 alkalommal ülésezett (05.14., 06.24., 07.29., 08.26.) A Munkacsoport a tematikus ülések során a célcsoportokra fókuszálva vett részt a dokumentumok felülvizsgálatában. A Munkacsoport 2024. augusztus 26-i ülésén megtárgyalta a felülvizsgált dokumentumokat. Megállapította, hogy azok az útmutatóban foglaltak szerint készültek el, így azokat a Felzárkózási Fórum elé terjeszhetőnek minősítette.

A Felzárkózási Fórum 2024.szeptember 16-án ülésezett. A Fórum a 3/2024.(IX.16.) sz. határozatával fogadta el a felülvizsgált SZÚT-ot és a 4/2024.(IX.16.) sz. határozatával a felülvizsgált VEP-et. A Fórum arról is döntött, hogy a két dokumentumot a vármegyei közgyűlés számára is tárgyalásra alkalmasnak tartja. A kapcsolódó pályázati felhívás 2.3. A a1.) pontja alapján elvárás, hogy a felülvizsgálatokat a Felzárkózási Fórum mellett a vármegyei közgyűléseknek is el kell fogadnia.

A felülvizsgált SZÚT-ot és VEP-et megküldtük a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Programvégrehajtási és Módszertani Főosztály Helyi Esélyegyenlőségi Programok Osztályának is, kérve szakmai véleményüket. A TEF írásos véleményét eljuttatta a Hivatalhoz, melyben megállapította, hogy a dokumentumok a projekthez közzétett segédleteknek megfelelően lettek elkészítve, összességében alkalmasak arra, hogy a vármegyei Felzárkózási Fórum, illetve a vármegyei Közgyűlés napirendjére vegye és megtárgyalja. A SZÚT és a VEP felülvizsgálatának egyeztetési változatát elektronikus formában a széleskörű nyilvánosság számára is elérhetővé tettük, biztosítva a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztés megvitatását és az alábbi határozati javaslatok elfogadását.

Tatabánya, 2024. szeptember 14.

Borsó Tibor

Az előterjesztés melléklete:

1. Felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Szolgáltatási Út Térkép
2. Felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Esélyteremtő Paktum

I.

Határozati javaslat

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése

elfogadja a TOP_Plusz-3.1.3-23-KO2-2024-00002 azonosító számú pályázat keretében felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Szolgáltatási Út Térképet.

Felelős: Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Hivatali végrehajtásért felelős: Hummel Rudolf főosztályvezető

II.

Határozati javaslat

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése

elfogadja a TOP_Plusz-3.1.3-23-KO2-2024-00002 azonosító számú pályázat keretében felülvizsgált Komárom-Esztergom Vármegyei Esélyteremtő Paktumot.

Felelős: Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Hivatali végrehajtásért felelős: Hummel Rudolf főosztályvezető